

Bryssel den 28.1.2019
COM(2019) 14 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET
om genomförandet av rådets förordning (EG) nr 577/98

1. INLEDNING

I rådets förordning (EG) nr 577/98 om anordnande av statistiska urvalsundersökningar av arbetskraften i gemenskapen¹ anges minimistandarder för harmoniserad framställning av arbetskraftsundersökningar inom Europeiska unionen och dess medlemsstater.

I artikel 7 i förordning (EG) nr 577/98 föreskrivs följande:

”Vart tredje år, med början år 2000, skall kommissionen till parlamentet och rådet överlämna en rapport om genomförandet av denna förordning. Denna rapport skall i synnerhet innehålla en utvärdering av kvaliteten på de statistiska metoder som medlemsstaterna avser att använda för att förbättra resultaten eller förenkla undersökningsförfarandet.”

Detta är kommissionens sjunde rapport till Europaparlamentet och rådet. Den omfattar perioden 2015–2017 och innehåller följande delar:

- I **avsnitt 2** ges en översikt över Europeiska unionens arbetskraftsundersökning och dess betydelse som underlag för EU:s politik.
- I **avsnitt 3** redogörs för hur förordning (EG) nr 577/98 har genomförts i medlemsstaterna, kandidatländerna och länderna i Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta).
- **Avsnitt 4** inriktas på pågående initiativ som inletts av det europeiska statistiksystemet² för att förbättra kvaliteten på arbetskraftsundersökningen.

2. ÖVERSIKT ÖVER ARBETSKRAFTSUNDERSÖKNINGEN

2.1. Allmän beskrivning

Europeiska unionens arbetskraftsundersökning (nedan kallad *EU-AKU*) är en stor urvalsundersökning bland boende i privathushåll. Den ger såväl kvartalsvis som årlig arbetsmarknadsstatistik om sysselsättning och arbetslöshet och om personer som står utanför arbetskraften. Genom undersökningen samlas även in fleråriga uppgifter från ad hoc-moduler, och den ger indata till modellbaserade månatliga skattningar av arbetslöshet och arbetslöshetssiffror.

De **nationella statistikbyråerna** i respektive land ansvarar för att utforma nationella frågeformulär, ta fram urvalet, genomföra intervjuer och skicka resultatet till kommissionen

¹ EGT L 77, 14.3.1998, s. 3.

² Enligt artikel 4 i förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik (EUT L 87, 31.3.2009, s. 164) är det europeiska statistiksystemet ett partnerskap mellan EU:s statistikkontor (dvs. Europeiska kommissionen [Eurostat]) och de nationella statistikbyråerna samt andra nationella myndigheter som ansvarar för att utveckla, framställa och sprida europeisk statistik i medlemsstaterna.

(Eurostat) enligt ett gemensamt kodningssystem som fastställs i kommissionens förordning (EG) nr 377/2008³.

Eurostat har i uppgift att övervaka genomförandet av förordning (EG) nr 577/98, ge stöd till de nationella statistikbyråerna, främja harmoniserade begrepp och metoder samt sprida jämförbar nationell och europeisk arbetsmarknadsstatistik.

Urvalet för EU-AKU 2017 omfattade runt 1,3 miljoner personer (av vilka 1,2 miljoner kom från EU-28) i åldrarna 15–74 år. Urvalen gjordes en gång per kvartal och omfattade 34 deltagande länder⁴. Det gör EU-AKU till den största hushållsundersökningen i Europa.

2.2. Relevans

EU-AKU är den största källan till officiell statistik om EU:s arbetsmarknad. I undersökningen samlas totalt över 100 variabler in om arbetsmarknadsstatus, sysselsättningsart, arbetstid, utbildningsbakgrund och utbildning. EU-AKU kompletteras även med årliga tematiska ad hoc-moduler⁵.

Eftersom EU-AKU bygger på internationella standarder och definitioner⁶ har den relevans även utanför EU, och situationen på den europeiska arbetsmarknaden kan jämföras med hur det ser ut i andra områden eller andra länder.

Vissa av EU:s viktigare politiska initiativ är beroende av uppgifter från EU-AKU. Arbetskraftsundersökningen är exempelvis en av de huvudsakliga uppgiftskällorna för övervakning av medlemsstaternas framsteg enligt de sysselsättningsriktlinjer som antagits enligt i) artikel 148 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt⁷, och ii) EU:s Europa 2020-strategi. Tre EU-AKU-indikatorer (sysselsättningen bland 20–64-åringar, andelen elever som hoppar av skolan i förtid samt andelen 30–34-åringar med högre utbildning) används för att övervaka två av de fem överordnade målen för Europa 2020-strategin⁸. Många andra AKU-baserade indikatorer används i den gemensamma bedömningsramen för Europa 2020-strategin.

³ Kommissionens förordning (EG) nr 377/2008 av den 25 april 2008 om tillämpning av rådets förordning (EG) nr 577/98 om anordnande av statistiska urvalsundersökningar av arbetskraften i gemenskapen avseende den kodning som ska användas vid överföring av data från och med 2009, användning av delmängder vid insamling av uppgifter om strukturella variabler och fastställande av referenskvartal (EUT L 114, 26.4.2008, s. 57).

⁴ De deltagande länderna är de 28 medlemsstaterna, Island, Norge, Schweiz, Montenegro, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien samt Turkiet.

⁵ Under 2015 ingick inga ad hoc-moduler i undersökningen. Ad hoc-modulen 2016 var *ungdomars inträde på arbetsmarknaden*. Ad hoc-modulen 2017 var *egenföretagande*.

⁶ EU-AKU följer särskilt resolutionerna och rekommendationerna från den internationella konferensen med ILO-statistiker som anordnas av Internationella arbetsorganisationen, se <http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/resolutions-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/lang--en/index.htm> (endast tillgänglig på engelska, franska och spanska).

⁷ Se rådets beslut 2014/322/EU av den 6 maj 2014 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik för 2014 (EUT L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁸ Överordnade mål för Europa 2020:
http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Europe_2020_headline_indicators.

Flera indikatorer som erhållits från EU-AKU används också för att övervaka medlemsstaternas resultat enligt två dimensioner av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Den första dimensionen är *lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden* (som omfattar utbildning, färdigheter och livslångt lärande, jämställdhet på arbetsmarknaden och unga) och den andra dimensionen är *dynamiska arbetsmarknader och rättvisa arbetsvillkor* (som omfattar arbetskraftens struktur och arbetsmarknadsdynamik)⁹.

Dessutom används ett antal arbetsmarknadsindikatorer på regional nivå från EU-AKU (t.ex. ungdomsarbetslöshet och total arbetslöshet) för att tilldela medel inom sammanhållningspolitiken.

EU-AKU tillhandahåller även indikatorer för Agenda 2030 för hållbar utveckling¹⁰. Tre av målen för agendan för hållbar utveckling innefattar indikatorer från EU-AKU: utbildning av god kvalitet, jämställdhet samt anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Den EU-AKU-baserade månatliga arbetslöshetssiffran är en viktig ekonomisk konjunkturindikator. Det är en av de europeiska ekonomiska huvudindikatorerna¹¹ och den används också för att ta fram glidande årsmedelvärden för arbetslösheten till resultattavlan för ekonomiska och finansiella indikatorer. Denna resultattavla används i sin tur för att upptäcka makroekonomiska och konkurrenskraftsrelaterade obalanser¹². EU-AKU tillhandahåller indata för nationalräkenskapernas uppgifter om sysselsättning, arbetstid och andra områden utöver arbetsmarknaden, t.ex. utbildning.

Uppgifterna från EU-AKU används i stor utsträckning av kommissionens generaldirektorat och de europeiska organen. Eurofound i synnerhet använder uppgifterna i sin översiktsrapport om egenskaperna hos arbetskraften i EU.

Slutligen är EU-AKU en av de största källorna till statistiska mikrodata för forskare i Europa. Eftersom urvalet är så brett kan undersökningarna inriktas på specifika grupper på arbetsmarknaden. EU-AKU har också ett brett spektrum av demografiska, regionala och utbildningsrelaterade bakgrundsvariabler.

3. GENOMFÖRANDET AV ARBETSKRAFTSUNDERSÖKNINGEN

Det här avsnittet rör främst perioden 2015–2017, men för att belysa förbättringar jämfört med den tidigare rapporten presenteras även uppgifter från 2014 års arbetskraftsundersökning i relevanta fall.

⁹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-pillar-of-social-rights/indicators> (endast tillgänglig på engelska, franska och tyska).

¹⁰ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

¹¹ *Principal European Economic Indicators – A statistical guide*, Eurostat 2009, se <http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-books/-/KS-81-08-398> (endast tillgänglig på engelska).

¹² Resultattavlan för EU:s förfarande vid makroekonomiska obalanser används för att upptäcka framväxande eller ihållande makroekonomiska obalanser i ett land. Den sammanställs varje år, och det första ledet i arbetet är att utarbeta en rapport om förvarningsmekanismen. Se Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

3.1. Noggrannhet

Statistikprodukternas noggrannhet är den grad i vilken beräkningar eller skattningar är nära de exakta – eller sanna – värden som det är tänkt att statistiken ska mäta. När det gäller skattningarnas noggrannhet förekommer två typer av fel: urvalsfel och icke-urvalsfel. Urvalsfel uppstår på grund av att endast en del av en hel population undersöks. Icke-urvalsfel är alla andra fel som inte beror på urvalet (t.ex. täckningsfel, mätfel, bearbetningsfel och bortfallsfel).

När det gäller urvalsfel är det storleken på urvalet som är den främsta orsaken till fel. Ett större urval leder till förbättrad noggrannhet i resultatet. I tabell 1 visas storleken på det urval av 15–74-åringar som intervjuas varje kvartal i alla deltagande länder, i absoluta tal och jämfört med den totala populationen i den åldersgruppen. Urvalsfraktionen¹³ sträckte sig 2017 mellan 0,14 % (Förenade kungariket) och 1,46 % (Luxemburg). I genomsnitt var kvartalsurvalet runt 1,3 miljoner människor under 2017, vilket var 0,29 % av den totala populationen 15–74-åringar i de 34 deltagande länderna.

I officiella undersökningar, som EU-AKU, används sannolikhetsurval. Det gör det möjligt att kvantifiera urvalsfel i form av konfidensintervall. I tabell 2 ges skattningar och 95 % konfidensintervall som uppnåts för de sju viktigaste indikatorerna för sysselsättning och arbetslöshet på den aggregerade EU 28-nivån.

Dessa intervall avspeglar precisionskraven i rådets förordning (EG) nr 577/98.

När det gäller icke-urvalsfel övervakar Eurostat och de deltagande länderna regelbundet relevanta källor till icke-urvalsfel, t.ex. bortfall. De deltagande länderna rapporterar varje år de främsta felorsakerna till Eurostat samt vilka metoder som används i landet för att minska dem. En sammanfattning av denna övervakning publiceras i den årliga kvalitetsrapporten för EU-AKU¹⁴.

I 14 länder (Belgien, Tyskland, Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Cypern, Luxemburg, Malta, Österrike, Portugal, Slovakien, Norge och Turkiet) var det under 2017 obligatoriskt att delta i EU-AKU. I de övriga 20 länderna var det frivilligt. Svartsbortfallet i länder med frivilligt deltagande är i regel större än i länder där undersökningen är obligatorisk¹⁵.

¹³ Urvalsfraktionen definieras som förhållandet mellan urvalets storlek (antalet urvalsenheter i urvalet) och populationens storlek (det totala antalet urvalsenheter i målpopulationen).

¹⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/publications/quality-reporting> (endast tillgänglig på engelska).

¹⁵ Svartsbortfall innebär att inga uppgifter samlas in om den populationsenhet som datainsamlingen avser. Bortfallsprocenten är förhållandet mellan antalet enheter för vilka uppgifter saknas och det totala antal enheter som datainsamlingen avser.

Tabell 1: Uppnådd urvalsstorlek och andel av befolkningen i åldrarna 15–74 år (kvartalsgenomsnitt) i den europeiska arbetskraftsundersökningen, 2017 och 2014

Land	Urvalsstorlek per kvartal (i tusental) 2017	Urvalsfraktion för 15–74-åringar (i %) 2017	Urvalsfraktion för 15–74-åringar (i %) 2014	Land	Urvalsstorlek per kvartal (i tusental) 2017	Urvalsfraktion för 15–74-åringar (i %) 2017	Urvalsfraktion för 15–74-åringar (i %) 2014
EU-28	1 162	0,31	0,32	MT	5	1,44	1,54
BE	29	0,35	0,23	NL	75	0,59	0,69
BG	25	0,45	0,45	AT	34	0,52	0,54
CZ	41	0,50	0,53	PL	58	0,21	0,26
DK	21	0,49	0,59	PT	30	0,39	0,38
DE	142	0,23	0,20	RO	47	0,31	0,28
EE	5	0,56	0,49	SI	13	0,79	0,76
IE	27	0,77	1,12	SK	18	0,41	0,47
EL	45	0,56	0,55	FI	29	0,71	0,77
ES	119	0,34	0,36	SE	51	0,68	0,84
FR	94	0,20	0,19	UK	67	0,14	0,16
HR	6	0,20	0,21	IS	3	1,08	1,36
IT	105	0,23	0,24	NO	20	0,51	0,50
CY	8	1,22	1,27	CH	28	0,43	0,50
LV	8	0,53	0,56	ME	5	1,09	—
LT	12	0,57	0,75	MK	11	0,65	0,53
LU	7	1,46	0,65	TR	89	0,16	0,17
HU	43	0,58	0,32	TOTAL			
				LT	1 318	0,29	0,31

Tabell 2: 95 % konfidensintervall för de viktigaste AKU-indikatorerna för sysselsättning och arbetslöshet för EU-28, 2017

Antal sysselsatta (i tusental)	Sysselsättningsgrad i procent av befolkningen (%)	Antal arbetslösa (i tusental)	Arbetslöshetsgrad i procent av arbetskraften (%)	Ungdomsarbetslöshetsgrad i procent av arbetskraften (%)
217 740 ± 311	72,1 ± 0,1	18 781 ± 145	7,9 ± 0,1	16,8 ± 0,3

Tabell 3: Deltagande och bortfall i EU-AKU per land, 2017 och 2014

Land	Deltagande 2017	Svarsbortfall (i %) 2017	Svarsbortfall (i %) 2014	Land	Deltagande 2017	Svarsbortfall (i %) 2017	Svarsbortfall (i %) 2014
BE	Obligatoriskt	17,4	27,8	MT	Obligatoriskt	24,8	23,7
BG	Frivilligt	19,7	23,7	NL	Frivilligt	48,4	42,7
CZ	Frivilligt	21,2	20,6	AT	Obligatoriskt	3,4	5,7
DK	Frivilligt	45,0	46,2	PL	Frivilligt	38,7	31,5
DE	Obligatoriskt	3,8	2,3	PT	Obligatoriskt	16,1	14,8
EE	Frivilligt	33,2	31,3	RO	Frivilligt	12,7	9,5
IE	Frivilligt	32,2	23,9	SI	Frivilligt	20,1	21,3
EL	Obligatoriskt	25,4	24,6	SK	Obligatoriskt	18,0	11,0
ES	Obligatoriskt	13,1	15,2	FI	Frivilligt	32,7	28,0
FR	Obligatoriskt	20,4	20,9	SE	Frivilligt	43,4	35,7
HR	Frivilligt	44,5	31,3	UK	Frivilligt	50,7	39,8
IT	Obligatoriskt	14,9	11,8	IS	Frivilligt	31,5	21,0
CY	Obligatoriskt	3,8	4,2	NO	Obligatoriskt	15,8	19,9
LV	Frivilligt	35,4	35,7	CH	Frivilligt	19,7	18,8
LT	Frivilligt	22,3	19,6	ME	Frivilligt	16,7	—
LU	Obligatoriskt	41,7	84,6	MK	Frivilligt	11,9	24,6
HU	Frivilligt	21,5	17,2	TR	Obligatoriskt	4,3	9,3

3.2. Aktualitet och punktlighet

Statistikens aktualitet definieras som tidsperioden mellan det att uppgifterna blir tillgängliga och den händelse eller det fenomen de beskriver. När det gäller EU-AKU avgörs denna tidsperiod av i) hur lång tid medlemsstaterna behöver för att genomföra och bearbeta undersökningen och sedan skicka in resultaten till Eurostat, och ii) hur lång tid Eurostat behöver för att bearbeta, validera och publicera resultaten.

I rådets förordning (EG) nr 577/98 föreskrivs att medlemsstaterna ska lämna uppgifterna till Eurostat inom tolv veckor efter referenskvartalets slut. Eurostat ska validera de nationella uppgifterna så snart de tas emot. I tabell 4 visas tidsrymden från slutet av referenskvartalet fram till dess att uppgifterna blev tillgängliga för Eurostats användare under perioden 2014–2017. EU-AKU-uppgifternas aktualitet har förbättrats något för EU-28 under de senaste åren.

Det genomsnittliga antal kalenderdagar som behövdes för att sprida uppgifterna för EU-28 under 2017 var 75 dagar, jämfört med 77 dagar 2014. Eurostat planerar att ytterligare förbättra aktualiteten för spridningen av EU-AKU-resultaten genom att förkorta tidsfristen för inlämning av uppgifter till Eurostat.

EU-AKU-uppgifternas aktualitet är också viktig när de månatliga arbetslöshetstalen ska skattas. Så snart Eurostat har bearbetat de nationella uppgifterna används de i beräkningen av nästa månads arbetslöshetstal. Det månatliga arbetslöshetstalet sprids ungefär 30 dagar efter referensmånadens slut.

Tabell 4: Användarnas tillgång till AKU-uppgifter – Aktualitet, 2014–2017

Antal kalenderdagar mellan slutet av referensperioden och Eurostats spridning av nationella uppgifter (webbplats)	Antal länder							
	2014		2015		2016		2017	
	All a	EU-28	All a	EU-28	All a	EU-28	All a	EU-28
< 31	0	0	0	0	0	0	0	0
31–60	2	2	2	2	5	3	6	5
61–90	27	24	29	24	27	24	25	22
91+	4	2	2	2	1	1	2	1
Totalt	33	28	33	28	33	28	33	28
Genomsnittligt antal kalenderdagar	77	77	80	80	73	74	77	75

Statistikens punktlighet definieras som tidsförskjutningen mellan planerat och faktiskt utgivningsdatum. Eurostat offentliggör de planerade utgivningsdatumen för de viktigaste EU-AKU-indikatorerna för kvartals- respektive årsstatistiken. Under perioden 2015–2017 hölls alla annonserade tidsfrister för offentliggörande.

3.3. Tillgänglighet och tydlighet

Eurostat sprider EU-AKU-statistik på flera olika sätt. Det främsta spridningsverktyget är Eurostats onlinedatabas som innehåller över 400 tabeller med detaljerade EU-AKU-uppgifter (resultat per kvartal, per år, för hushåll och för ad hoc-moduler). De politiska indikatorer som beskrivs i punkt 2.2 publiceras även i särskilda avdelningar på webbplatsen¹⁶. Tabellerna i dessa avdelningar innehåller endast de viktigaste EU-AKU-resultaten. Eurostat framställer också andra kombinationer av EU-AKU-variabler som anpassade uppställningar på användarnas beställning.

EU-AKU-mikrodata är också mycket relevanta för vetenskapliga ändamål. Allt fler forskare från universitet, forskningsinstitut och nationella statistikbyråer i och utanför Europa begär sådana mikrodata. Sedan 2011 tillhandahåller Eurostat mikrodata kostnadsfritt. Tillgång ges i

¹⁶ Exempel för Europa 2020-strategin: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/europe-2020-indicators/europe-2020-strategy/headline-indicators-scoreboard> (endast tillgänglig på engelska, franska och tyska).

enlighet med villkoren i kommissionens förordning (EG) nr 557/2013¹⁷ för att säkerställa att uppgiftslämnarnas personuppgifter skyddas¹⁸. Datafilerna, som består av enskilda register, innehåller inte direkta identifieringstecken, såsom namn, adress eller personnummer. Dessutom tillämpas anonymiseringsregler.

Användarna får detaljerad dokumentation (metadata) genom olika kanaler. Allmän information sprids till allmänheten genom en särskild avdelning på Eurostats webbplats, och mer ingående information finns i avdelningen ”Statistics Explained”¹⁹. Denna information uppdateras regelbundet. Specifik information om innehållet i och kvaliteten på statistiken ges ut i två årliga publikationer: en metodpublikation där de nationella undersökningarna beskrivs mer ingående och en årlig kvalitetsrapport med sammanfattning av EU-AKU-resultaten²⁰. I Eurostats onlinedatabas finns dessutom specifika metadata för EU-AKU-statistiken. Sedan 2014 har uppgifter ur de nationella kvalitetsrapporterna för varje deltagande land publicerats på nätet.

Länderna förbättrar hela tiden sina arbetskraftsundersökningar, både vad gäller metoder och processer. Om dessa förbättringar innebär avbrott i EU-AKU-data ska de nationella statistikbyråerna i fråga meddela Eurostat. Större avbrott dokumenteras i Eurostats publikationer²¹. Eurostat publicerar även en särskild datauppsättning med arbetskraftsundersökningens viktigaste indikatorer, där tidigare serier justeras efter avbrott och tillfälliga dataluckor fylls i.

3.4. Jämförbarhet

Begrepp, definitioner, klassificeringar och metoder för EU-AKU har i hög grad harmoniserats. I förordning (EG) nr 377/2008 fastställs ett gemensamt kodningssystem som innebär att alla deltagande länder använder samma definitioner av variablerna. Gemensamma klassificeringar används (t.ex. den statistiska näringsgrensindelningen i Europeiska unionen och den internationella standarden för yrkesklassificering), och när de revideras ser Eurostat till att alla deltagande länder samordnar genomförandet. Eurostat utfärdar dessutom förklarande anmärkningar med utförliga riktlinjer till de nationella statistikbyråerna om hur statistiken ska kodas och tillämpas. I de förklarande anmärkningarna klargörs även Eurostats motivering till riktlinjerna. Metodfrågor diskuteras i en särskild arbetsgrupp, arbetsgruppen för arbetsmarknadsstatistik, som verkar för utbyte av erfarenheter och gemensam praxis bland alla deltagande länder.

¹⁷ EUT L 164, 18.6.2013.

¹⁸ Se Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

¹⁹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/overview> (endast tillgänglig på engelska, franska och tyska).
http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey (endast tillgänglig på engelska).

²⁰ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/publications/quality-reporting> (endast tillgänglig på engelska).

²¹ Dokumentationen om tidsseriebrott i EU-AKU finns här (endast på engelska):
http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey (kapitel 1).

För att mätningen av arbetslösheten ska harmoniseras i alla deltagande länder fastställs i kommissionens förordning (EG) nr 1897/2000²² en operationell definition av arbetslöshet. Där anges också principer som ska följas vid formulering av frågor i undersökningar av sysselsättningssituationen. Definitionen av arbetslöshet överensstämmer med ILO:s standarder, som antogs vid de 13:e och 14:e internationella konferenserna för arbetsmarknadsstatistiker²³. Detta innebär att EU-AKU-statistiken är jämförbar med andra länders statistik, framför allt andra OECD-medlemmars.

3.5. Samstämmighet

Samstämmighet mellan skattningar som bygger på EU-AKU och demografisk statistik är en viktig aspekt av den övergripande kvaliteten. Eftersom EU-AKU är en urvalsundersökning beräknas dess resultat utifrån svaren från en delmängd av befolkningen. Svaren värderas sedan i förhållande till hela befolkningen. Uppgifterna för befolkningen i sin helhet grundas på de bästa skattningarna vid den givna tiden (fördelade på kön och åldersgrupp för att noggrannheten i processen ska förbättras). I princip innebär denna värderingsprocess att EU-AKU och den demografiska statistiken blir samstämmiga. Skillnader kan dock uppstå under exceptionella förhållanden. Nya folkräkningsresultat blir exempelvis tillgängliga vart tionde år, och om en ny folkräkning ger siffror som skiljer sig från tidigare befolkningsskattningar kan en tidigare serie behöva revideras. I så fall kan revideringspolicyn för den demografiska statistiken och EU-AKU skilja sig åt vad gäller tidslängd och tidpunkt, på grund av bristen på detaljerad information om befolkningen för de tio åren mellan folkräkningarna.

I de flesta länder som deltog i EU-AKU gjordes en folkräkning 2011. Nya folkräkningsresultat leder ofta till ny AKU-viktning, nya urvalsramar och/eller urvalsmetoder. Alla nationella statistikbyråer i länder där räkningar gjordes 2011 har kontrollerat, och vid behov reviderat, AKU-viktningen för att spegla de nya befolkningsskattningarna, inklusive en omviktning av tidigare uppgifter, åtminstone tillbaka till 2010.

När det gäller arbetslöshetsskattningarnas samstämmighet publicerar många länder även statistik över antalet personer som är registrerade hos den offentliga arbetsförmedlingen och söker arbete. Arbetslöshetssiffrorna från arbetskraftsundersökningen och antalet registrerade arbetssökande skiljer sig åt på grund av de insamlade uppgifternas karaktär. Medan EU-AKU använder en harmoniserad metod för att undersöka hushållens sysselsättning och tillgänglighet för arbete, innefattar registren hos de offentliga arbetsförmedlingarna en uttömmande lista över personer som är registrerade för och har rätt till arbetslöshetsunderstöd. Eftersom kriterierna för att registreras beror på den nationella socialpolitiken kan statistik över registrerade arbetssökande inte jämföras mellan länder och inte heller över tid.

²² Kommissionens förordning (EG) nr 1897/2000 av den 7 september 2000 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 577/98 om anordnande av statistiska urvalsundersökningar av arbetskraften i gemenskapen avseende den operationella definitionen av arbetslöshet (EGT L 228, 8.9.2000, s. 18).

²³ <http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/resolutions-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/lang--en/index.htm>
Tillämpningen av ILO:s nyligen antagna definitioner av sysselsättning och arbetslöshet vid den 19:e internationella konferensen för arbetsmarknadsstatistiker beskrivs i kapitel 4 (endast tillgänglig på engelska, franska och spanska).

Ett annat område där det är viktigt med statistisk samstämmighet är jämförelsen av skattningar av sysselsättningstalet, som grundar sig på arbetskraftsundersökningen och nationalräkenskaperna, eftersom skattningarna inte nödvändigtvis är desamma. Det beror på skillnader både i metod (begreppen och täckningen av populationen är inte exakt samma) och sammanställningsprocesser. Nationalräkenskaperna sammanställs genom att alla relevanta datakällor i ett land jämförs och kombineras, och det bästa från varje källa tas så att man får heltäckande resultat. Nationalräkenskaperna syftar även till att skapa samstämmighet mellan åtgärder för sysselsättning och produktion (bruttonationalprodukt). Arbetskraftsundersökningen är en av flera datakällor i den processen, tillsammans med företagsundersökningar, arbetstagarregister och socialförsäkringsregister. Samstämmigheten mellan arbetskraftsundersökningen och nationalräkenskaperna har behandlats av arbetsgruppen för arbetsmarknadsstatistik. Eurostat bedömer skillnaderna mellan de båda skattningarna, och flera nationella statistikbyråer har analyserat orsakerna till och omfattningen av skillnaderna. I vissa fall har de nationella statistikbyråerna publicerat sammanjämkningstabeller mellan de två datamängderna.

En jämförelse mellan arbetskraftsundersökningen och nationalräkenskaperna visar att arbetskraftsundersökningen är lämpligare när det gäller att mäta arbetsmarknadsdeltagande (arbetslöshet och arbetskraftstal), och för att analysera situationen för specifika socioekonomiska grupper i befolkningen (t.ex. fördelat efter ålder, kön eller utbildningsnivå). Uppgifterna från nationalräkenskaperna är bättre lämpade för att jämföra sysselsättningsskattningar med aggregerade produktions- och inkomstmätningar på makronivå.

4. INITIATIV FÖR ATT YTTERLIGARE FÖRBÄTTRA ARBETSKRAFTSUNDERSÖKNINGEN

4.1. Arbetskraftsundersökningen i ett moderniserat system av socialstatistik

Med utgångspunkt i kommissionens meddelande om produktionsmetoden för EU-statistik: en vision för det kommande årtiondet²⁴ antog kommissionen den 26 augusti 2016 ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av en gemensam ram för europeisk statistik om personer och hushåll, som grundas på uppgifter på individnivå som samlas in genom urvalsundersökningar (ramförordningen om integrerad europeisk socialstatistik)²⁵.

Detta initiativ syftar till att modernisera den europeiska socialstatistiken. Förslaget till ramförordning kommer att förbättra den europeiska socialstatistikens jämförbarhet och samstämmighet genom att sammanföra sju befintliga hushållsundersökningar som för närvarande utförs i EU. Den är även tänkt att harmonisera de definitioner, begrepp och variabler som är gemensamma för två eller flera undersökningar, vilket kommer att underlätta en gemensam analys av sociala fenomen. Förslaget väntas leda till en första datainsamling 2021.

²⁴ KOM(2009) 404 av den 10 augusti 2009.
²⁵ COM(2016) 551.

EU-AKU är en av de hushållsundersökningar som omfattas av ramförordningen om integrerad europeisk socialstatistik och håller på att moderniseras för att uppfylla kraven i ramförordningen. Genom moderniseringen kommer EU-AKU att anpassas till den resolution från den 19:e internationella konferensen för arbetsmarknadsstatistiker som antogs i oktober 2013, och få ett mer begränsat område för sysselsättning och mer precisa kriterier för föräldraledighet och säsongsarbete. Moderniseringen kommer även att göra arbetskraftsundersökningen mer relevant för i) migrationsanalys, och ii) jämförbarhet vad gäller uppgifter om arbetstid och månadslön i fråga om människors huvudsyssla. Dessutom kommer moderniseringen av EU-AKU att leda till bättre täckning av i) sysselsättning (beroende egenföretagande), ii) allmän hälsoinformation (för att jämföra arbetsmarknadssituationen för personer med funktionsnedsättning med arbetsmarknadssituationen för den totala målpopulationen), och iii) deltagande i utbildning (som varar i minst tolv månader).

I översynen av EU-AKU kommer dessutom aktualiteten för de uppgifter som översänds till Eurostat att förbättras, en översyn av precisionskraven kommer att göras och ytterligare åtgärder kommer att vidtas för att förbättra metoderna.

4.2. Utvidgning av EU-AKU till fler kandidatländer

I nuläget deltar 34 länder (de 28 medlemsstaterna, tre kandidatländer och tre Eftaländer) i EU-AKU. Detta innebär att de skickar uppgifter till Eurostat i enlighet med rådets förordning (EG) nr 577/98 och att Eurostat regelbundet sprider dessa uppgifter. De kandidatländer som redan deltar är Montenegro, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och Turkiet. Eurostat har ett nära samarbete med statistikbyråerna från andra kandidatländer för att hjälpa dem att få undersökningarnas innehåll och kvalitet att uppfylla kraven i rådets förordning (EG) nr 577/98. Serbien och Albanien har redan börjat skicka in AKU-uppgifter till Eurostat. Så snart dessa länders nationella undersökningar uppfyller kraven i EU-lagstiftningen kommer även dessa uppgifter att spridas av Eurostat.

4.3. Utveckling av nya statistikprodukter

Statistik för att fånga dynamiken på arbetsmarknaden

Förändringar i enskilda personers arbetsmarknadsstatus är av stort intresse eftersom det ger ytterligare information om den allmänna arbetsmarknadssituationen, t.ex. hur flexibel eller orörlig den är och om specifika gruppers situation. Uppgifter om arbetsmarknadsdynamik gör det exempelvis möjligt att analysera hur många och vilka typer av människor som blev arbetslösa eller fick jobb under en viss period. Detta gör det i sin tur möjligt att identifiera de grupper som har större chans att hitta arbete, liksom de grupper som löper större risk att bli eller förbli arbetslösa.

Kvartalsvisa arbetsmarknadsanalyser som visar rörligheten mellan sysselsättning, arbetslöshet och ekonomisk inaktivitet offentliggjordes för första gången 2015. Fler resultat, där denna rörlighet delas upp efter kön, åldersgrupp, arbetslöshetens varaktighet och övergångar mellan arbeten, publiceras sedan 2017 som experimentell statistik.

Eurostat och de nationella statistikbyråerna arbetar för närvarande med att ta fram en metod för att uppskatta de årliga övergångarna på arbetsmarknaden. Syftet är att åtgärda problem kopplade till stora svarsbortfall (som leder till mindre urval i intervjuomgångarna) samt populationsförändringar över tid.

Utvidgning och utarbetande av de viktigaste EU-AKU-indikatorerna i den kommande lagstiftningen

Resultaten av de viktigaste EU-AKU-indikatorerna finns samlade i Eurostats onlinedatabas. De ska ge användarna säsongsjusterade tidsserier för de viktigaste arbetsmarknadsindikatorerna (t.ex. sysselsättning, arbetslöshet och arbetskraftstal). Dessa mycket relevanta indikatorer har förbättrats med tiden och har utvidgats till att omfatta indikatorer för grupper såsom unga som varken arbetar eller studerar.

Eurostat och arbetsgruppen för arbetsmarknadsstatistik har utarbetat en strategi för att ta itu med tidsseriebrott som orsakas av den nya ramförordningens ikraftträdande, så att de viktigaste indikatorerna kan publiceras utan avbrott. Detta kräver att uppgifterna kopieras så att Eurostat kan få fram tidigare serier som är anpassade till den nya arbetskraftsundersökningen parallellt med nationell spridning. På grund av i) de stora skillnaderna i ländernas tillvägagångssätt för att få fram uppgifter om tidsseriebrott, och ii) det stora antal indikatorer som erhålls på grundval av relativt få uppgifter har Eurostat redan börjat arbeta med alla stegen i genomförandet av detta projekt.

Mer information om noggrannheten i EU-AKU-resultaten

Undersökningar såsom EU-AKU ger skattningar av indikatorer för en målpopulation utifrån ett slumpmässigt urval av populationen i fråga. Eftersom bara en del av målpopulationen väljs ut är det viktigt att tillsammans med skattningen tillhandahålla information om skattningens noggrannhet (se punkt 3.1). Som kvalitetsindikatorer för detta används medelfel eller konfidensintervall.

Eurostat och medlemsstaterna har tagit fram variansen för de årliga nettoförändringarna för en del av 23 indikatorer av hög politisk relevans (enligt beskrivningen i punkt 2.2). Detta gör att användarna, när de sprider och analyserar dessa EU-AKU-indikatorer för politiska ändamål, kan komplettera informationen om ändringar av indikatorer mellan två på varandra följande år med information om den statistiska betydelsen av dessa ändringar.

5. SLUTSATS

Kommissionen övervakar medlemsstaternas efterlevnad av rådets förordning (EG) nr 577/98. Kommissionen anser att tillämpningen av EU-AKU är mycket tillfredsställande eftersom medlemsstaterna till fullo – eller nästan till fullo – följer EU-lagstiftningen. Olösta problem diskuteras med medlemsstaterna och vid behov tas åtgärdsplaner fram gemensamt. Kvaliteten på EU-AKU är överlag god.

Det europeiska statistiksystemet arbetar för att fortlöpande förbättra processerna och metoderna inom EU-AKU. Arbetet har upprätthållits trots en svår situation med knappa

resurser och stora budgetnedskärningar. Förbättringarna av EU-AKU är löpande, antingen som en del av moderniseringen av socialstatistiken eller som enskilda EU-AKU-projekt för anpassning till förändrade användarbehov och nya utmaningar (t.ex. höjda aktualitetskrav och skattningar av årliga övergångar på arbetsmarknaden). Detta arbete kommer att fortsätta under de kommande åren.